

ХУЛОСАИ НИҲОИ ШУРОИ ДИССЕРТАЦИОНИИ 6D.КОА-003
НАЗДИ ДОНИШГОҲИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН
АЗ РӮЙИ ДИССЕРТАСИЯ БАРОИ ДАРЁФТИ
ДАРАҶАИ ИЛМИИ НОМЗАДИ ИЛМ

Парвандай аттестатсионии № _____
Қарори шурои диссертатсионӣ аз 22.06.2023, № 34

Барои сазовор донистани Тураева Муқаддам Турабойевна, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.08.01 – Омор.

Диссертатсиияи Тураева Муқаддам Турабойевна дар мавзуи “Таҳлили иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.08.01 – Омор санаи 30-юми марта соли 2023 (суратҷаласаи №28) ба Шурои диссертатсионии 6D.КОА-003 назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, кӯчаи Буни Ҳисорак), ки дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон 03.12.2021 таҳти №349 таъсис дода шудааст, барои ҳимоя қабул карда шуд.

Довталаби дараҷаи илмӣ Тураева Муқаддам Турабойевна, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, 17 апрели соли 1988 дар шаҳраки Сарводаи ноҳияи Айнӣ таваллуд шудааст. Соли 2008 ба Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси баҳисобигирии бухгалтерӣ ва аудит дохил шуда, соли 2014 онро бо мувафақкӣят хатм намудааст. Аз соли 2014 то соли 2019 ба сифати асистенти кафедраи баҳисобигирии бухгалтерӣ ва аудити Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон фаъолият намуда, аз соли 2019 то ҳол ба ҳайси муаллими қалони кафедраи андоз ва суғуртаи донишгоҳи мазкур фаъолият дорад.

Диссертатсиия дар кафедраи андоз ва суғуртаи Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон иҷро шудааст.

Роҳбари илмӣ: Мирзоев Сайали Сайвалиевич – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи омори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

- Ҷурабоев Ғафурҷон Ҷурабоевич - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи идорақунии давлатию маҳаллии Донишгоҳи байналмиллалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон;

- Мехроби Ислом Ҳайдарзода - номзади илмҳои иқтисодӣ, директори Коллеци омори шаҳри Ваҳдат ба диссертатсиия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (734061, Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш. Душанбе, куч. Н.Қарабоев 63/3) дар хulosai мусбат, ки аз ҷониби эксперт номзади

илмҳои иқтисодӣ, дотсент Маъдиев С., омода кардашуда, аз тарафи раиси ҷаласаи н.и.и., и.в. дотсент Ҳолов Р.Ш. имзо гардида, дар ҷаласаи кафедраи омори Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 20-уми майи соли 2023, суратҷаласаи № 8 баррасӣ гардида, аз ҷониби ректори Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон д.и.и., дотсент Абдуалимзода Ҳ.А. 22-юми майи соли 2023 тасдиқ карда шудааст, қайд мекунад, ки диссертатсия ба талаботи бандҳои 32, 33 “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” ҷавобгу буда, кори мустақилона анҷомдодашудаи илмӣ-таҳасусӣ буда, дар он ҳалли масъалаҳои нави илман асоснокардашудаи таҳқиқоти иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, методикаи таҳлили омории самаранок истифодабарии захираҳои энергетикӣ, усулҳои баҳодиҳии омории дурнамои самаранокии энергетикӣ, таҳлили омории алоқамандии амнияти энергетикӣ ва самаранокии энергетикӣ пешниҳод карда шудааст.

Муассисаи пешбар дар тақризи худ қайд кардааст, ки кори диссертационӣ дорои аҳамияти муҳими назариявӣ ва амали буда, ҳамчунин навғониҳои илмӣ ва муқаррароти назариявию методологии таҳқиқоти мазкур барои таҳқиқотҳои минбаъда замина гузошта, ҳамчун дастоварди назаррас дар таҳқиқи масъалаҳои иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ ва рушди соҳаи илми омор ба ҳисоб меравад.

Дар тақриз ҳулоса бароварда шудааст, ки диссертатсияи Тураева Муқаддам Турабойевна дар мавзуи “Таҳлили иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”, кори илмию таҳқиқотии мустақил ва баанҷом расида дониста шуда, ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи номзадӣ, талаботи “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ”, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти рақами 267 аз 30 июни соли 2021 барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ тасдиқ гардидааст, мутобиқ ва ҷавогӯй буда, муаллифи он Тураева Муқаддам Турабойевна сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08.01 - Омор мебошад.

Автореферат ва мақолаи илмӣ ба табъ расидаи үнвонҷӯ таркиби асосии диссертатсияро дарбар гирифта, натиҷаҳои таҳқиқотро ҳамчун дастоварди нави илмӣ ҳисобидан мумкин аст.

Муҳимтарин интишороти муаллиф доир ба мавзуи диссертатсия:

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванд:

[1-М]. Тураева, М.Т. Таҳқиқи омории соҳтори истехсол, воридот ва содироти нерӯи барк дар асоси маводҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон / С.С. Мирзоев, Ф.С. Обидов, М.Т. Тураева // Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе, 2021. - №4/1 (38). - С.230-236. (0,38 ҷ.ҷ.) (аз муаллиф 0,13 ҷ.ҷ.). (ISSN: 2308-054X)

[2-М]. Тураева, М.Т. Бехтар гардидани амнияти энергетикӣ дар замини бунёди нерӯгоҳҳои хурду миёна / С.С. Мирзоев, М.Т. Тураева //

Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе, 2021. - №4/2 (39). - С.146-153. (0,44 ҷ.ч.) (аз муаллиф 0,22 ҷ.ч.). (ISSN: 2308-054X)

[3-М]. Тураева, М.Т. Иқтидорҳои нерӯи обии (комплекси сӯзишворию барқии) Тоҷикистон: ҳолати муосир ва дурнамои он / М.Т. Тураева // Маҷаллаи назариявӣ ва илмию истеҳсолӣ «Кишоварз»-и Донишгоҳи аграрии Тоҷикистон ба номи Шириншоҳ Шоҳтемур. Душанбе, 2021. – №1(90). -С.102-107. (0,3 ҷ.ч.). (ISSN:2074-5435)

[4-М]. Тураева, М.Т. Таъмини амнияти энергетикӣ омили бунёдии рушди иқтисоди миллӣ / С.Ф. Низомов, М.Т. Тураева // Паёми Донишгоҳи технологий Тоҷикистон. Душанбе. – 2021. - №1(44). С.164-170. (0,38 ҷ.ч.) (аз муаллиф 0,19 ҷ.ч.). (ISSN:2707-8000)

[5-М]. Тураева, М.Т. Тахқики иқтисодӣ-омории тавозуни барқии Ҷумҳурии Тоҷикистон / М.Т. Тураева // Паёми Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе, 2020. - №2(31). С.161-167. (0,38 ҷ.ч.) (ISSN:2308-054X)

[6-М]. Тураева, М.Т. Энергоэффективность: актуальные проблемы повышения и основные направления измерения / М.Т. Тураева // Вестник Таджикского государственного университета коммерции. Душанбе, 2019. - № 4 (29). С.165-1 77. (0,75 п.л.) (ISSN:2308054-X)

Мақолаҳо, ки дар дигар нашрияҳо ба табъ расидаанд:

[7-М]. Тураева, М.Т. Самаранокии энергетикӣ асоси ташаккул ва рушди ҷомеа / М.Т. Тураева // Конференси ҷумҳуриявии илмию амалӣ дар мавзуи «Муаммоҳои ташаккулӣ» ва рушди иқтисоди рақамӣ дар шароити муосири Ҷумҳурии Тоҷикистон» (30 юми марта 2023). Матбааи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Душанбе, - 2023.- С. 281-286. (0,4 ҷ.ч.).

[8-М]. Тураева, М.Т. Ҷанбаҳои назариявӣ-методологии омӯзиши мағҳумҳои «Самаранокии энергия» ва «Сарфҷуии энергия» / М.Т. Тураева // Конференси ҷумҳуриявии илмию амалӣ дар мавзӯи «Муаммоҳои ташаккулӣ» ва рушди иқтисоди рақамӣ дар шароити муосири Ҷумҳурии Тоҷикистон» (18 уми ноябр 2022). Матбааи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Душанбе, 2022.- С. 281-286. (0,38 ҷ.ч.).

[9-М]. Тураева, М.Т. Амнияти энергетикӣ ва самаранок истифодабарии нерӯи барк дар Тоҷикистон дар давраи пасокаронавирусӣ / М.Т. Тураева // Конференси илмӣ-амалии байналмиллалӣ дар мавзӯи: Муаммоҳои рушди иқтисоди миллӣ дар шароити ҷаҳони пасокаронавирусӣ. (29 –уми октябри 2021). Донишкадаи сайёҳӣ, соҳибкорӣ ва хизмат. Душанбе, 2021. - С.50-55. (0,3 ҷ.ч.).

[10-М]. Тураева, М.Т. Ташаккул ва рушди энергетикаи Ҷумҳурии Тоҷикистон / М.Т. Тураева // Конференсияи IX-уми байналмиллалӣ дар мавзӯи «Тоҷикистон ва ҷаҳони муосир: Масоили мубрами рушди иқтисодиёти инноватсионӣ» (18-19 июня 2021). Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе, 2021. - С.80-83. (0,19 ҷ.ч.).

[11-М]. Тураева, М.Т. Рушди инфрасохтори амнияти энергетикӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон / Д.Х. Ҳочаев, М.Т. Тураева //

Конференсияи IX-уми байналмиллалӣ дар мавзӯи «Тоҷикистон ва ҷаҳони муосир: Масоили мубрами рушди иқтисодиёти инноватсионӣ» (18-19 июни 2021). Доnihgoҳi давлатии тиҷорати Тоҷикистон. Душанбе, 2021. - С.66-74. (0,5 ҷ.ҷ.) (аз муаллиф 0,25 ҷ.ҷ.).

[12-М]. Тураева, М.Т. Достойный труд, как инструмент социального развития общества / М.Т. Тураева // Материалы VI международной научно-практической конференции на тему «Актуальные проблемы теории и практики бухгалтерского учета, анализа и аудита». (19-20 мая 2017г.). Таджикского государственного университета коммерции. Общественный Институт профессиональных бухгалтеров и аудиторов Республики Таджикистан. Душанбе, 2017.- С. 246- 250. (0,25 п.л.).

Ба автореферати диссертатсия тақризҳо ворид шудаанд:

1. Ризоқул Туракул Рабимқулович – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, муовини ректор оид ба илм ва инноватсиони ДДҲБСТ бо ҷунин эродҳо:

▪ Мавзӯи интихобшуда хеле васеъ аст, бинобар ин муаллиф объекти таҳқиқотро васеъ намояд.

▪ Дар автореферат унвонҷӯ саҳми сармоягузории хориҷиро дар рушди иқтидорҳои энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон наовардааст.

2. Абдуллоев Диловар Абдунаимовиҷ – номзади илмҳои иқтисодӣ, омузгори қалони кафедраи таҳлили иқтисодӣ ва омори Доnihgoҳi аграрии Тоҷикистон ба номи Ш.Шоҳтемур бо ҷунин эродҳо:

▪ Дар автореферати диссертатсия баланд бардоштани самаранокии энергетикиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон (расми 1) муаллиф муфассал инъикос нанамудааст.

▪ Дар автореферат аз ҷониби муаллиф усулҳои муосири пешгӯйӣ дар ҷадвали 10 баён шудааст, аммо шарҳу тавзехи онҳо пурра ба ҷашм намерасад.

3. Куганов Нематулло Камолович – номзади илмҳои иқтисодӣ, и.в.дотсент, мудири кафедраи баҳисобгирии муҳосибӣ ва аудити Доnihgoҳi давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ бо ҷунин эродҳо:

▪ Дар автореферати диссертатсия бояд нишондиҳандаҳои самаранокии энергетикиро дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муаллиф инъикос менамуд;

▪ Муаллиф зарурати таҳия ва коркарди омории тавозуни сузишворию энергетикиро дар автореферат пурра асонок нанамудааст.

Ҳамаи тақризҳо мусбӣ буда, эродҳои қайдшуда хусусияти тавсиявӣ доранд.

Интихоби муқарризони расмӣ бо пешниҳоди комиссияи ташхисии Шурои диссертационӣ, инҷунин бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқи масъалаҳои таҳлили иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикий, мавҷудияти интишорот дар моҳи мазкур ва

қобилияти баҳодиҳӣ ба аҳамияти илмию назариявии диссертатсия, ҳамчун бо розигии шахсӣ барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст.

Интихоби муассисаи тақриздиҳанда бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон дар самти илми даҳлдор шинохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

- Шурӯи диссертационӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

▪ концепсияи илмии муаллиф масъалаи самаранок истифодабарии неруи барқро ба он асос меёбад, ки бо назардошти хусусиятҳои иқтисодиёти миллӣ, барраси намуда, шакл ва имкониятҳои таъмини онро дар алоқамандӣ бо ҳолати самаранок истифодабарии неруи барқ асоснок карда аст. Вобаста аз таҳқиқоти иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ маҷмуи масъалаҳои назариявӣ, амалӣ, иқтисодӣ, хуқуқӣ ва экологие, ки таъминоти устувори мунтазам вобаста ба талаботи давлат ва аҳолиро ба захираҳои сузишвориу энергетикӣ дар фазо ва вақт дар бар гирифтааст;

▪ зарурияти дар шароити маҳдуд будани захираҳо ва босуръат зиёд гардиданни талаботи истеъмолӣ омӯзиши дақиқ, илман асоснок ва арзёбии дурусти ин захираҳо аҳамияти бештар дошта, самаранок истифодабарии неруи барқро дар низоми энергетикии мамлакат **исбот гардидааст**;

▪ ошкор карда шудааст, ки муҳаққион дар аксар ҳолатҳо мағҳумҳои «самаранокии энергетикӣ», «самаранокии энергия» ва «сарфҷӯйии энергия»-ро байни ҳам баробар дониста онҳоро ҳаммаъно меҳисобан. Фарқияти байни ин мағҳумҳо пешниҳод ва асоснок карда шудааст;

▪ тафсири муаллифии мағҳуми «самаранокии энергетикӣ» истифодаи оқилона ва самараноки захираҳои энергетикӣ, ҳамчун истифодаи неруи барқ бо ёрии техника ва технологияҳои мусоир ва пешрафта, инчунин риояи талаботи ҳифзи муҳити зист **пешниҳод шудааст**;

▪ омилҳои асосии таъсири манғӣ расонанда ба самаранокии энергетикӣ муайян карда шуда, аз руи аломатҳои муҳталиф **таснифот шудаанд**;

▪ таснифоти омории нишондиҳандаҳои гидроэнергетика **таҳия** ва саҳми онҳо дар таъмини самаранокии энергетикӣ муайян карда шуда, асосҳои назариявии онҳо **мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд**;

▪ моделҳои аддитивӣ ва мултиплікативӣ ҷиҳати арзёбӣ ва таҳлили омории ҳолати амнияти энергетикӣ дар алоқамандӣ бо самаранок истифодабарии неруи барқ коркард карда шуда, дурномои самаранок истифодабарии неруи барқ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон **асоснок карда шудааст**.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки дар он:

масъалаҳои рушди методикаи таҳқиқоти иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон **асоснок** шуда, методикаи таҳлили мушкилоти амнияти энергетикӣ ва самаранок истифодабарии неруи барқ пешниҳод шудааст, инчунин, ташаккули тавозуни энергетикӣ барои ҳар як минтақа дар алоҳидагӣ ва барои пурра муайян ва ошкор кардани ҳолати таъминот ва истифодаи захираҳои энергетикӣ асоснок карда шудааст. Хулоса ва пешниҳодҳо ҳангоми такмили ҷанбаҳои назариявӣ-методӣ, методологӣ ва амалии таҳлили омории самаранокии энергетикӣ **мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд**;

ошкор намудани қонунияти рушди амнияти энергетикӣ дар алоқамандӣ бо самаранок истифодабарии неруи барқ дар низоми энергетикӣ мамлакат исбот карда шудааст. Инчунин, ба таври назаррас баланд бардоштани нақши давлат дар раванди самаранокии лоиҳаҳои сармоягузории татбиқшаванда дар бахши энергетикӣ, зарурияти танзими давлатии ин равандҳо бо назардошти хусусиятҳо иқтисодиёт ва истифодаи усулҳои оморӣ асоснок карда шудааст;

аҳаммияти назариявию методии таҳқиқот аз асосҳои назариявии рушди муносибатҳои иқтисодии истифодабарии неруи барқ ва самаранокии энергетикӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки дар диссертатсия таҳия гардидаанд, бар меоянд. Моҳияти мағҳуми самаранокии энергетикӣ васеъ ва дақиқтар карда шудааст. Тавсияҳои назариявию пешниҳодҳои илман асоснок кардашуда оид ба таҳлили иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ мубрамияти таҳқиқоти диссертационӣ, интиҳоби мавзуъ ва самти корро муайян месозад.

Вобаста ба масъалагузории дар диссертатсия ҷойдошта:

истифода намудани усулҳои таҳлили абстрактӣ-мантиқӣ, иқтисодӣ-оморӣ, иқтисодӣ-риёзӣ ва муқоисавӣ, омузиши таҷрибай мамлакатҳои пешрафта бо мақсади ҳал намудани вазифаҳои дар диссертатсия гузошташуда, дар шароити маҳдудияти захираҳои энергетикӣ ва коркарди он бо мақсади татбиқ дар шароити имрӯзӣ иқтисодию иҷтимоии Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳодҳо таҳия шудааст;

асоснок шудааст, ки истифодабарии самараноки неруи барқ, ҳамчун омил метавонад ба рушди энергетикаи мамлакат таъсири мусбӣ расонида, дар таъмини амнияти энергетикӣ, паст гардидани сатҳи бекорӣ аз ҳисоби ташкили ҷойҳои нави корӣ ва баланд гардидани рақобатпазирии низоми энергетикӣ мусоидат менамояд;

исбот карда шудааст, ки ҷанбаҳои самаранок истифодабарии неруи барқ, таъмини амнияти энергетикӣ ва самаранокии фаъолияти низоми энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон ба тазовуни энергетикии минтақаҳо таъсири назаррас расонида, омили рушди иқтисоди мамлакат мегардад.

Аҳаммияти натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дарёғти дараҷаи илмӣ дар амалия, ҷунин тасдиқ карда мешаванд, ки:

- натиҷаҳои асосии таҳқиқотии диссертатсия дар самаранок истифодабарии неруи барк дар фаъолияти амалии Филиали ҶСК “Шабакаҳои интиқоли барқ” дар шаҳри Душанбе (№ 88 аз 29.04.2022) ва Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон (№ 105 аз 26.04.2022), истифода шудаанд;

- **муайян карда шуд**, ки ҳусусиятҳои соҳавии энергетика, ҳангоми таҳлили иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ бо мақсади таъмини амнияти энергетикии мамлакат равишҳои маҳсусро талаб меқунанд;

- коркарди низоми нишондиҳандаҳои тафовути соҳторӣ, индекси тафовут дар асоси истифодаи нишондиҳандаҳои самаранокӣ ва дарёғти роҳҳои алтернативии истифодаи “энергияи сабз”, модели бисёромилаи коррелиятсионӣ ва регрессионии истеҳсоли неруи барқ ва сармоягузорӣ ба соҳаи энергетика **таҳия карда шуд**;

- самтҳои асосии баландбардории самаранокии энергетикӣ бо назардошти ҳусусияти мавсимии воридот ва содироти неруи барқ бо истифода аз усулҳои оморӣ **таҳия ва пешниҳод карда шуд**;

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон дод, ки:

- **назарияи таҳқиқ** дар замини муқаррароти назариявию концептуалии таҳиянамудаи олимони соҳаи иқтисодиёт, омор, низоми ҳисобҳои миллӣ, таҳқиқи нишондиҳандаҳо ва омилҳои таъсиррасон ба таҳлили омории самаранокии энергетикӣ ва ғайраҳо бунёд шудааст;

- **ғояи таҳқиқот** дар асоси барномаҳои давлатии соҳаи маориф, дастуру супоришҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, маводҳои конференсияҳои гуногун, маводи таҳлилий ва тадқиқотӣ, маълумоти Агентии омори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Вазорати энергетика ва захираҳои оби Ҷумҳурии Тоҷикистон ва захираҳои иттилоотии шабакаи «Internet» *асоснок шудааст*;

- **ғояи асосии диссертатсия** ба ақидаи олимони классикии соҳаи иқтисодиёт, омузиши асарҳои олимони ватаниву хориҷӣ, таҷрибай пешкадами давлатҳои хориҷӣ дар самти таҳқиқи омории самаранокии энергетикӣ такя меқунад.

- **аслият ва навғониҳои натиҷаҳои таҳқиқот** оид ба такмил ва рушди методикаи таҳлили иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикӣ бо далелҳои мушахҳас аз фаъолияти муассисаҳои соҳа ва тавсияҳои методии коркардшуда, пайдарпайи таҳқиқи назария, методикаҳо ва амалия дар сатҳи зарурӣ таъмин гардидаанд;

- **коркарди тавсияҳои илмӣ** оид ба рушди ҷараёни навоварӣ имконияти пешрафти иқтисодиро таъмин намуда, барои баланд бардоштани самаранокии энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон мусоидат менамоянд. Ҳулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмии натиҷаҳои назариявӣ ва таҷрибавӣ асос мейбанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар он зоҳир мегардад, ки:

тамоми зинаҳои таҳқиқот ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои гузошташудаи таҳқиқот, ба монади интихоби мавзӯъ, асосноккунӣ ва мубрамияти он, мақсади гузошташуда ва иҷрои вазифаҳои он бо иштироки бевоситаи муаллиф гузаронида шудааст;

дар раванди таҳқиқот муаллиф методикаи таҳқиқоти иқтисодӣ-омории самаранокии энергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар шароити муосир таҳия, муаммоҳои мавҷударо муайян ва дурнамои рушди онро **асоснок кардааст**.

натиҷаҳои асосии таҳқиқоти гузаронидашуда дар конфронсҳои илмию амалии ҷумҳурияйӣ ва байналмилалӣ аз ҷониби **муаллиф маъруза гардидаанд**;

мақолаҳои нашршудаи муаллиф таркиби асосии рисолаи диссертатсияро фаро гирифта, аз 12 мақолаи илмӣ иборат мебошад, ки аз он 6-то дар маҷаллаҳои пешбари илмӣ, ки аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсия шудаанд, нашр гардидаанд;

Дар маҷлиси шуруи диссертационии **6D.КОА-003** аз санаи 22.06.2023 қарори сазовор донистани Тураева Муқаддам Турабойевна бо дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.08.01 – Омор қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шуруи диссертационӣ 14 нафар иштирок доштанд, аз ҷумла докторони илм 5 нафар аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда. Аз 14 нафар ҳайати умумии шуру овоз доданд: тарафдор 14, муқобил – нест, бетараф – нест, бюллетенҳои беътибор – нест.

Раиси шуруи диссертационӣ
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор

Хушваҳтзода Қ.Х.

Котиби илмии шуруи диссертационӣ,
доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент

Курбонов А.К.

22.06.2023